до наказу НУ «Запорізька політехніка»
від 28 лютого 2025 р.№ 75

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор НУ «Запорізька політехніка»
_____ Віктор ГРЕШТА
«18» 02 2025 р.
М.П.

П О Л О Ж Е Н Н Я

ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ ЛАБОРАТОРІЮ

«АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ КЕРУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ»

НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

2025

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення регулює наукову, науково-технічну діяльність (далі - ННТД) науково-дослідної лабораторії (далі - НДЛ) Національного університету “Запорізька політехніка ” (далі — НУ “Запорізька політехніка”). Положення визначає: порядок управління науково-дослідними, дослідно-конструкторськими та технологічними роботами; організацію науково-технічної діяльності науково-дослідної лабораторії, використання результатів наукової та науково-технічної діяльності у освітньому процесі.

1.2 Наукова, науково-технічна діяльність є невід'ємною складовою діяльності , що забезпечує інтеграцію освіти і науки.

1.3 НДЛ у своєї діяльності керується чинним законодавством, нормативними документами Міністерства освіти і науки України, статутом НУ “Запорізька політехніка”, Положенням про науково-дослідну частину НУ “Запорізька політехніка”, наказами ректора та цим Положенням.

2 МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НДЛ

2.1 Основною метою ННТД НДЛ є одержання і використання нових наукових знань з метою створення суспільно корисних наукових результатів, забезпечення якісної підготовки фахівців для відповідних галузей економіки, наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації; розв'язання комплексних задач у сфері наукового, технологічного розвитку; впровадження та використання в Україні і на світовому ринку наукових і науково-практичних результатів.

2.2 Основними завданнями НДЛ у галузі наукової, науково-технічної діяльності є:

2.2.1 Розвиток фундаментальних досліджень, прикладних досліджень та розробок у галузі природничих, гуманітарних, соціально-економічних наук з метою їх подальшого використання для суспільного розвитку та розбудови економіки України.

2.2.2 Дослідження і розробка теоретичних та методологічних основ формування і розвитку вищої освіти, підсилення впливу науки на вирішення завдань освіти і виховання молоді, збереження і зміцнення визначального характеру науки в розвитку суспільства, культури, економіки.

2.2.3 Розробка та дослідження ефективних систем керування технологічними процесами, які забезпечують ресурсо- та енергозбереження, збільшення якості продукції та продуктивності, поліпшення екології.

2.2.4 Розробка та дослідження енергозберігаючого керування автоматизированими електроприводами постійного та змінного струму у різноманітних галузях господарства.

2.2.5 Розробка та дослідження нових видів потужної перетворюючої техніки, для ефективного енергозбереження у різноманітних галузях господарства (металургія, гірнодобуваюча промисловість, машинобудування, транспорт, комунальне господарство та інш.)

2.2.6 Розробка та дослідження технічних засобів та ефективних алгоритмів керування, які забезпечують енергозбереження при передаванні електроенергії до електроспоживача через магістралі та розподільні мережі.

2.2.7 Здійснення заходів щодо підтримки наукових досліджень молодих учених та обдарованих здобувачів вищої освіти.

2.2.8 Забезпечення підготовки кваліфікованих фахівців, наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації на основі новітніх досягнень науково-технічного прогресу.

2.2.9 Розвиток нових, прогресивних форм науково-технічного співробітництва із закордонними і вітчизняними осередками академічної та галузевої науки з метою спільного вирішення найважливіших науково-технічних завдань, створення високих технологій і розширення використання наукових розробок НДЛ у промисловості.

2.2.10 Розвиток інноваційної діяльності для створення наукоємної науково-технічної продукції та конкурентоспроможних зразків нової техніки і матеріалів, орієнтованих на ринок високих технологій.

2.2.11 Захист інтелектуальної власності та авторських прав дослідників як основи зміцнення і розвитку науки, виходу на світовий ринок високотехнологічної продукції.

2.2.12 Модернізація та оновлення експериментально-виробничої бази НДЛ та ефективне її використання.

2.2.13 Популяризація досягнень НДЛ через змедіа, мережу інтернет.

3 НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА КЕРІВНИЦТВО

3.1 НДЛ створюється наказом ректора і знаходиться у підпорядкуванні проректора з наукової роботи.

3.2 Згідно організаційній структурі університету НДЛ входить до складу науково-дослідної частини (далі НДЧ).

3.3 Керівництво діяльністю НДЛ здійснюється завідувачем НДЛ - науковим керівником НДЛ, який призначається ректором на підставі подання проректора з наукової роботи.

3.4 Виконання програм та проєктів фундаментальних і прикладних досліджень, прикладних розробок у НДЛ здійснюються колективами до складу яких, входять наукові та науково-педагогічні працівники, докторанти і аспіранти, здобувачі вищої освіти, допоміжний персонал та в разі потреби залучаються фахівці інших організацій.

3.5 Організацію та безпосереднє керівництво виконанням науково-дослідних робіт здійснює науковий керівник – завідувач НДЛ. У разі потреби можуть призначатись відповідальні виконавці.

3.6 Управління та організація ННТД у НДЛ здійснюється через створені у НДЧ підрозділи:

- науково-технічний відділ з організації виконання науково-дослідних робіт (далі – НТВ);
- патентно-інформаційний відділ (далі – ПІВ);
- відділ стандартизації, метрології і наукового обладнання.

4 ФІНАНСУВАННЯ

4.1 Для здійснення ННТД запроваджується принцип багатоканального фінансування, у тому числі з використанням можливостей, які надає входження України в міжнародний науковий простір.

4.2 Джерелами фінансування ННТД у НДЛ є кошти державного бюджету та кошти, одержані на виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, надання наукових послуг на замовлення юридичних та фізичних осіб, інші джерела відповідно до чинного законодавства.

4.3 Наукові дослідження і розробки НДЛ, що проводяться за рахунок коштів державного бюджету, фінансуються Міністерством освіти і науки України за відповідною бюджетною програмою.

5 ПЛАНУВАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ І ОБЛІК

5.1 Поточне та перспективне планування наукової та науково-технічної діяльності НДЛ здійснює НДЧ НУ “Запорізька політехніка”.

5.2 Планування наукових досліджень і розробок здійснюється відповідно до основних науково-технічних напрямів. Основою планування науково-дослідної діяльності є тематичний план науково-дослідних робіт.

5.3 Фінансово-господарська діяльність НДЛ здійснюється на підставі затверджених Міністерством освіти і науки України кошторисів НУ “Запорізька політехніка”за відповідними бюджетними програмами.

5.4 Планування витрат на проведення науково-дослідних та науково-конструкторських робіт (далі - НДДКР) здійснюється НДЛ на підставі нормативів, що затверджуються наказом ректора на основі розрахунків, результати яких відображаються в калькуляції кошторисної вартості в цілому за темою, з виділенням вартості робіт, які підлягають виконанню у поточному бюджетному році.

5.5 Науково-дослідні, дослідно-конструкторські роботи, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету, підлягають обов'язковій реєстрації в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації.

5.6 За підсумками виконаних наукових досліджень НДЛ складає відповідні звіти, готує збірки наукових праць, доповідей і тез доповідей на наукових конференціях, анотації завершених НДДКР.

6 ВИКОНАВЦІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ, ДОСЛІДНО-КОНСТРУКТОРСЬКИХ РОБІТ

6.1 Виконавцями наукової, науково-технічної діяльності НДЛ є наукові та науково-педагогічні працівники, науково-технічні працівники, докторанти, аспіранти, здобувачі вищої освіти, стажисти-дослідники, керівний склад.

6.2 До виконання наукових, науково-технічних робіт у НДЛ можуть залучатися фахівці наукових установ, підприємств та організацій Національної та галузевих академій наук, інші фахівці, що мають відповідну кваліфікацію.

6.3 Науково-педагогічні, наукові працівники виконують дослідження та розробки відповідно до національних, державних, галузевих та інших програм, проєктів, тематичних планів, договорів, несуть відповідальність за якість і своєчасність їх виконання, наукову та практичну цінність, суспільну та економічну корисність наукових і науково-практичних результатів.

7 МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

7.1 НДЛ здійснює науково-технічне співробітництво з закладами вищої освіти, організаціями, фірмами та фондами зарубіжних країн, інші види наукового співробітництва відповідно до чинного законодавства України.

7.2 Міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво НДЛ спрямовано на:

- залучення до співпраці закордонних замовників та інвесторів, укладання та виконання угод про співробітництво із закордонними університетами, фірмами, фондами та іншими організаціями на проведення досліджень і розробок;
- залучення коштів закордонних замовників та міжнародних фондів і грантів для фінансування ННТД;
- одержання конкурентоспроможних на світовому ринку науково-прикладних результатів, розробку високоефективної науково-технічної продукції;
- трансфер на світовий ринок наукової та науково-технічної продукції, здійснення маркетингу, участь у міжнародних виставках та ярмарках;
- забезпечення проходження науковими, науково-педагогічними працівниками, докторантами, аспірантами та обдарованими здобувачами вищої освіти наукового стажування за кордоном, ознайомлення з передовими світовими досягненнями техніки і технологій, приладами та науковим обладнанням;
- публікацію за кордоном у провідних наукових та науково-технічних виданнях наукових результатів, які не є конфіденційною інформацією;
- організацію та участь у міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах.

8 ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ТА ЗВ'ЯЗКИ

8.1 Розробка і впровадження в освітній процес нових технічних засобів навчання, створених за результатами наукових досліджень.

8.2 Здійснення підготовки спеціалістів сумісно з освітнім процесом на основі використання останніх досягнень науки та техніки відповідно з напрямками науково-технічного прогресу і соціально-економічною потребою в спеціалістах нового рівня.

8.3 Проведення на базі НДЛ різноманітних форм освітньої роботи: дипломного та курсового проєктування, навчальної та виробничої практики, цільового використання в процесі навчання наукової апаратури, обчислювальної техніки та інше.

8.4 Залучення здобувачів вищої освіти до участі в науково-дослідних і проєктно-конструкторських роботах, що виконуються НДЛ.

8.5 В межах своєї компетенції НДЛ взаємодіє з відділами: кадрів, бухгалтерського обліку та звітності, юридичним, маркетингу, діловодства та іншими.

9 ПРАВА

9.1 Надавати рекомендації з організації та проведення НДДКР.

9.2 Вимагати від керівників НДДКР подання необхідних матеріалів для аналізу науково-технічної діяльності, статистичного та оперативного обліку та інших матеріалів, необхідних для виконання функцій НДЛ.

9.3 Контролювати наукову, науково-дослідну, науково - технічну діяльність керівників тем, договорів, що виконуються НДЛ.

9.4 Забезпечити набуття НДЛ майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, що створені в результаті наукової, науково-технічної та науково-дослідної діяльності НДЛ.

9.5 По результатах науково - технічної діяльності НДЛ подавати проєкти наказів на заохочення, преміювання співробітників НДЛ, а також призначення керівників, відповідальних виконавців тем та договорів.

9.6 Подавати НДЧ звіти з науково-технічної діяльності НДЛ.

9.7 Вести переписку з підприємствами, організаціями.

10 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

10.1 Завідувач НДЛ не менше одного разу на рік інформує НДЧ університету про результати наукової і господарчої діяльності НДЛ за поточний період.

10.2 Вся повнота відповідальності за якість та своєчасність виконання функцій за цим Положенням покладається на завідувача – наукового керівника НДЛ.

10.3 Ступінь відповідальності інших співробітників встановлюється посадовими інструкціями.

Розроблено:

в. о. начальника НДЧ

_____ Наталя ВИСОЦЬКА

Узгоджено:

Проректор з НР

_____ Вадим ШАЛОМЄЄВ

Начальник НТВ

_____ Олена РУДСЬКИХ

Завідувач НДЛ - науковий керівник

_____ Ольга НЕМИКІНА

Начальник юридичного відділу

_____ Максим ДЄЄВ